

Asia: VN/1093/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit esityksen lakipykäliin ja säännöskohtaisiin perusteluihin

-

Kommentit esityksen taloudellisten vaikutusten arviointiin.

-

Kommentit esityksen viranomaisvaikutusten arviointiin. Aluehallintovirastoja pyydetään lausumaan ehdotuksena siitä, että mihin aluehallintovirastoon lupaviranomaisen tehtävät voitaisiin keskittää.

-

Kommentit esityksen lapsivaikutuksiin.

-

Kommentit esityksen siirtymäaikaan.

-

Muut kommentit.

Päijät-Hämeen pelastuslaitos toivoo, että eri viranomaisten rooleja ja vaatimuksia selkeytettäisiin varhaiskasvatuksen toimipaikkaa perustettaessa. Tällä hetkellä epäselvyyksiä on sekä viranomaisten kesken, että varsinkin toiminnanharjoittajan suuntaan. Toinen viranomainen voi antaa luvan toiminnan käynnistämiseen ja toinen saattaa kieltää sen.

Uuden toimipaikan perustamisessa unohdetaan usein yksi tärkeimmistä asioista. Rakennuksen rakennuslupa määrittelee rakennuksen käyttötarkoituksen ja sen rakentamissäädösten sisältämät asiat kuten esim. rakennuksen turvallisuustekniikan ja enimmäishenkilömäärän. Toimipaikan soveltuvuus haluttuun rakennukseen tulee varmistaa jo toiminnan suunnittelun alkuvaiheessa ja

kytkeä kiinteästi varhaiskasvatuksen toimipaikan perustamiseen. Asiassa päättävä viranomais on kunnan rakennusvalvontaviranomais. Rakennusvalvontaviranomais voi päätöksensä tueksi pyytää lausuntoa pelastusviranomaiselta tai sopia asiantuntijatarkastusten tekemisestä, joten pelastusviranomais voi kytkeytyä toimipaikan perustamiseen jo tässä vaiheessa.

Pelastusviranomaisen tehtävänä ei ole rakennuksen rakennuslupanmukaisuuden valvonta. Tällä hetkellä kuitenkin usein ensimmäinen viranomais, joka mahdollisesta rakennuslupan tarpeesta muistuttaa, on pelastusviranomais, mikäli pelastusviranomaiselta on lausuntoa hankkeeseen pyydetty. Tällöin kuitenkin päätökset esimerkiksi rakennuksen tai toimitilan hankinnasta ja perustamisesta on jo saatettu tehdä. Pahimmassa tapauksessa asia havaitaan vasta toiminnan ensimmäisessä pelastuslain mukaisessa määräaikaissä palotarkastuksessa, jolloin toiminta on voinut olla jo käynnissä pitkään. Mikäli toiminta ei turvallisuussyistä sovellu kyseiseen rakennukseen tai kaava ei sitä salli, on toiminta voitu jopa joutua lopettamaan.

Pelastusviranomaisen näkökulmasta olisi hyvä tietää, mitä tietoa luvan tai ilmoituksen käsittelijä päätöksensä tueksi tarvitsee. Pelastusviranomais valvoo rakennuksessa tapahtuvaa toimintaa pelastuslain (379/2011) ja kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) perusteella. Valvonta ja velvoitteet kohdistuvat rakennuksen omistajaan, haltijaan tai toiminnanharjoittajaan.

Jotta pelastusviranomais voi kattavaa lausuntoa kunnan toimielimelle antaa, tulisi tiettyjen asiakirjojen (esim. pelastussuunnitelma ja joissain tapauksissa myös poistumisturvallisuusselvitys) olla pelastusviranomaisen käytettävissä. Lisäksi kohteissa, joissa ei edellytetä rakennuslupaa, on lähes aina tarpeen tehdä palotarkastus, rakennuksen ja sen laitteiden huollon ja kunnossapidon varmistamiseksi. Poistumisturvallisuusselvitykselle tai sen päivitykselle voi olla tarvetta myös olemassa olevan toiminnan muutostilanteissa. Poistumisturvallisuusselvityksen käsittelyn lopputuloksena voi toiminnanharjoittaja joutua parantamaan toimintansa turvallisuutta esimerkiksi henkilökuntaa lisäämällä tai sammutuslaitteiston avulla. Jos lausunto jää tasolle, jossa pelastusviranomais vain edellyttää tarvittavia asiakirjoja, eikä vielä ole niiden sisältöä arvioinut, voi toiminta käynnistyä turvallisuuden näkökulmasta puutteellisin lähtökohdin.

Max 1 A4-sivun tiivistelmä lausunnosta.

-

Oksanen Marjo
Päijät-Hämeen pelastuslaitos - Riskienhallintaosasto